

МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ ТА ОБДАРОВАНА ДИТИНА

На засіданні Національної Академії Наук Б.С.Патон звернув увагу на те, що «...у найближчі десятиліття наука в Україні може взагалі залишитися без талановитої молоді, якщо не буде підвищено рівень викладання точних природничих наук і технічних дисциплін, які становлять основу наукового світогляду громадян [1, с. 3]».

Зрозуміло, що для цього треба створити сприятливі умови для інтелектуального, соціального і духовного розвитку талановитої дитини з урахуванням її індивідуальних особливостей, потреб, стану здоров'я, на що націлені державні документи [2; 3].

На протязі останніх років виокремилася певна система роботи з обдарованими дітьми: різного виду олімпіади, конкурси, турніри, конференції, фестивалі, виставки, учнівські наукові товариства, де створені певні умови для особистісно-розвиваючого навчання.

Метою Державної програми роботи з обдарованою молоддю на 2006–2010 рр. [3] є подальше удосконалення системи роботи з обдарованою молоддю, створення умов для її розвитку в інтересах особистості, суспільства та країни.

Серед позашкільних закладів у цьому аспекті привертає увагу робота Малої академії наук, що вирішує цілий комплекс завдань [4], серед яких можна виокремити такі:

- створення оптимальних умов і подальше удосконалення існуючої системи для розвитку і реалізації потенціальних здібностей обдарованих дітей;
- проведення заходів, що сприяють виявленню і розвитку обдарованої дитини;
- підготовка педагогічних кадрів і науково-методичне забезпечення роботи з обдарованими дітьми, ресурс;
- організація пошуково-експериментальної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах.

Серед основних напрямків роботи МАН за сучасними вимогами можна виділити такі: розробка і реалізація експериментальних програм і проектів у процесі роботи з обдарованими дітьми; проведення теоретичних семінарів, науково-практичних конференцій з проблем обдарованості і практичної діяльності у цій області; підготовка і перепідготовка педагогічних кадрів для роботи з обдарованими; розширення мережі інноваційних закладів позашкільної освіти, що в змозі реалізувати експериментальні програми; участь обдарованої молоді в різних дослідницьких проектах, наукових конференціях та виставках юних дослідників; видання збірників дитячих творчих та дослідницьких робіт; стимулювання обдарованої молоді (присудження державних премій, стипендій за високі досягнення у навчальній, творчій, дослідницькій діяльності).

Відомо, що талановита дитина показує високі рівні здібностей не в одній, а в декількох сферах, що як найкраще поєднується в роботі Малої академії наук (МАН) України.

За своєю структурою МАН України має шість наукових відділень, а саме: історико-географічне (історія України, археологія, історичне краєзнавство, етнологія, географія, право, геологія); науково-технічне (промислове, технологічне обладнання та технологія, електроніка та приладобудування, транспортні системи, засоби та обладнання, інформаційні телекомунікаційні системи, обладнання та прилади, сільськогосподарська техніка, обладнання та технології); обчислювальна техніка та програмування (комп'ютерні навчальні програми, комп'ютерні мережі, бази та банки даних, системне програмування та заходи інформаційної безпеки, комп'ютерні програми для автоматизації наукових досліджень та розрахунків, мультимедійні системи, комп'ютерна графіка, ігрові програми); філологія та мистецтвознавство (українська література, зарубіжна література, фольклористика, українська мова, мистецтвознавство, літературна творчість, англійська мова, німецька мова, французька мова); фізико-математичне та економічне (математика, прикладна математика, економічна теорія, мікроекономіка та макроекономіка, астрономія, фізика); хіміко-біологічне (біологія людини та загальна біологія, ботаніка та зоологія, психологія, хімія, сільське господарство, лісове господарство, медицина, екологія).

Тому серед позашкільних закладів освіти Малу академію наук України можна розглядати як один із засобів виявлення обдарованих та здібних дітей, де створюються умови для реалізації індивідуальних здібностей дітей, тому що під час виконання наукового дослідження відбувається максимальна реалізація і мобілізація психічних ресурсів вихованця, що спрямовано на інтенсивний розвиток і саморозвиток особистості, що стимулює, розвиває креативні початки у дитини.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

- 1.«Український прорив»: наукове підґрунття програми діяльності уряду» // Вісник НАН України. – 2008. – №2. – С. 3–11.
2. <http://www.osvita.org.ua/ukrtest/pravo>
3. http://lawua.info/jurdata/dir150/dk_150420.htm
4. МАН: підготовка науково-дослідницьких проектів / Упор. М.Голубенко. – К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с. – (Б-ка «Шк. світу»).